

TIEDOTE. JULKAISUVAPAA.

Uudet tutkimukset päivittivät endometriosisin lukuja ajan tasalle

ENDOMETRIOOSI ON KANSANTERVEYDELLISESTI MERKITTÄVÄ SAIRAUS, JOLLA ON TALOUDELLISESTI KUORMITTAVAT VAIKUTUKSET

Endometriosisi on kivulias, krooninen sairaus. Barcelonassa toukokuussa järjestetyssä ESHRE (European Society of Human Reproduction and Embryology) seminaarissa päivitettiin endometriosisia sairastavien prosenttiluku ajan tasalle. Uusien tutkimusten mukaan endometriosisia sairastaa 10 - 15% hedelmällisessä iässä olevista naisista. Suomessa tämä tarkoittaa jopa 200 000 naista eli lähes Tampereen väkiluvun verran. Kansainvälisiin tutkimuksiin suhteutettuna sairauden vuosittaiset kustannukset Suomessa ovat noin 1,5 miljardia, joka on samaa luokkaa kuin esimerkiksi astman tai diabeteksen vuosittaiset kustannukset. Voidaan siis puhua kansantaloudellisesti merkittävästä sairaudesta. Endometriosisi alentaa työ- ja toimintakykyä sekä aiheuttaa poissaoloja työstä ja koulusta. Krooninen sairaus aiheuttaa inhimillistä kärsimystä ja sosiaalisen elämän rajoittumista, sekä on yleisin lapsettomuuden syy. Kuitenkaan endometriosisia ei vielä tunneta kunnolla, eivätkä endometriosisia sairastavat saa tarpeen vaatimaa hoitoa.

Ruotsissa endometriosisin esiintyvyys on yhtä yleistä kuin Suomessakin. Socialstyrelsen toteutti Ruotsin hallituksen toimeksiannosta tutkimuksen, jonka tulokset vahvistivat endometriosisitietouden olevan yleisesti heikkoa, ja liian harvan potilaan saavan lähetteen erikoislääkärille. Yhtä lailla Ruotsissa kuin Suomessakin naisten kipuja vähätellään ja pidetään normaalina naiseen elämään kuuluvana. Diagnoosiviive on Suomessa 6-9 vuotta ja Ruotsissa 7-8 vuotta. Jotta sairaus voitaisiin todeta aikaisemmin ja terveydenhuollon henkilökunta kykenisi antamaan endometriosisipotilaille parasta hoitoa, alettiin Ruotsissa laatimaan kansallisia hoitosuosituksia. Näiden suositusten tavoitteena on luoda tutkimuksiin perustuva tietopohja, jotta resurssit voidaan ohjata oikein ja saada aikaan parhaat hoitotulokset. On näyttöä jonka mukaan nimenomaan tehokkaalla endometriosisin hoidolla on mahdollista nostaa potilaan elämän laatua sekä myös minimoida yhteiskunnallisia kustannuksia. Ruotsin kansallisten hoitosuosituksien myötä tieto tulee olemaan paremmin hoitohenkilökunnan saatavilla ja siten sairauden hoito tulee olemaan tasavertaisempaa. Tämä puolestaan rohkaisee naisia itseään hakeutumaan hoitoon ja tukee terveydenhuollon henkilökuntaa toimimaan oikein ja ajallaan.

Lisätietoja Ruotsin tutkimuksesta: <https://www.socialstyrelsen.se/riktlinjer/nationellariktlinjer>.

Endometriosisiyhdistys on lähettänyt poliittisille päättäjille vetoamuksen endometriosisia sairastavien huomioimiseksi. Yhdistys ajaa Suomessa **endometriosisin tunnustamista kansanterveydellisesti merkittäväksi sairaudeksi**. Sairastavien tilannetta voidaan parantaa ja yhteiskunnan kuluja vähentää merkittävästi huomioimalla seuraavat seikat, joita Endometriosisiyhdistys ehdottaa:

- Käypähoitosuosituksien saaminen hoitotyöhön toimintaohjeiksi sekä diagnosointiin että itse hoitoon. Käypähoitosuositusten avulla voidaan taata tieteellisesti validin tiedon saatavuus ja endometrioosin hoidon monialaisten näkökulmien ymmärtäminen hoidon eri tasoilla, palveluntuottajasta riippumatta.
- Hoidon tasalaatuisuuden takaaminen ympäri Suomen: Endometrioosin oireista kärsiville naisille on taattava oikeus diagnoosiin ja tarpeen mukaiseen hoitoon varallisuudesta ja sosioekonomisesta asemasta tai asuinpaikkakunnasta riippumatta. Tällä hetkellä erikoislääkäreitä on vähän, ja esim. Kemistä saakka lähdetään hakemaan asianmukaista hoitoa Etelä-Suomesta.
- Moniammatillisten osaamiskeskuksien perustaminen Suomeen: Suomessa on tarvetta moniammatilliselle erikoisosaamisyhteistyölle. Endometrioosin osalta olennaisia erikoisosaamisen aloja ovat gynekologia, kivunhoito, psykologia/kuraattori, seksologia, fysioterapia, ravitsemusterapia ja lapsettomuushoidot.

Tampereella, 17.6.2016

Endometrioosiyhdistys ry:n hallitus

Lisätietoa Endometrioosiyhdistys ry:stä antavat:

Edunvalvonta ja vaikuttaminen Varpu Valkeinen, yhdistys@endometrioosi.fi, 040 748 0639

Puheenjohtaja Dana Paredes, puheenjohtaja@endometrioosi.fi, 050 372 5903

Projektikoordinaattori Maija Borén maija.boren@endometrioosi.fi, 050 503 0900